

Savings and Investment

ปีที่ 3 ฉบับที่ 48 ประจำเดือนเมษายน 2559

หลักการเรื่องการออม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

จินห์นิภา แสมขาว

เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเทศไทยเรานั้น เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ คือ มี ทะเล มีภูเขา มีป่า มีพืช มีสัตว์นานาชนิด เราพูดรวม ๆ ว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เราจึงไม่เดือดร้อนในการแสวงหาปัจจัย 4 มาบำรุงชีวิตของเราเลย แต่ที่เราขาด คือ ความอยู่ดีมีสุข เราต้องอยู่ร้อน นอนทุกข์กับเรื่องต่าง ๆ มากมาย

เราเสียรู้ลัทธิทุนนิยม ซึ่งเป็นระบบคิด ระบบรู้ ระบบทำของฝรั่งที่เราคิดว่าเขาเจริญกว่าเรา เราจึงเชื่อเขาเกือบทุกอย่าง เห็นเขาทำอะไรก็คิดว่าดีหมด เช่น ฝรั่งนุ่งน้อยห่มน้อย เราก็คิดว่าดี ฝรั่งแนะนำให้ทำโน่นทำนี่ เราก็ทำตามฝรั่งแนะนำให้เราขายดิน ขายน้ำ ถางป่า ขุดภูเขา เราก็ทำ เพื่อให้ได้สิ่งที่เรียกว่า เงิน ก็เป็นอันพอ...แต่ในที่สุดทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภทก็ถูกดูดเข้าท้องฝรั่งเกือบหมด แม้แต่ลูกหลานของเราก็ไปเป็นคนรับใช้พวกเขา

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นภัยคุกคามที่วุ่นวายนี้ จึงได้ทรงคิดค้นหาวิธีการแก้ไข และในที่สุดก็ทรงค้นพบและบอกให้ประชาชนคนไทยได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม เพื่อแก้และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในสังคมของเราข้อค้นพบที่ว่านั้น เมื่อนำมาสรุปรวมแล้ว เรียกว่า "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" คือ วิธีรู้ วิธีคิด และวิธีปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนของทุกคน ทุกอาชีพ ทุกชุมชน เพื่อความอยู่ดีมีสุขร่วมกันของทุกคน เรียกคืนความดีงามที่เราเคยมีอยู่กลับมา และค้นหาทางเดินที่ถูกต้องกันใหม่ โดยการศึกษาให้มีความรู้จริงในสิ่งที่มี สิ่งที่ทำให้มีคุณธรรม คือ ความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ความคิด และการกระทำที่พอประมาณ พอดี มีเหตุมีผล มีการะวังตน ไม่ประมาท รู้จักระวังภัยในชีวิต การรู้ การคิด และการกระทำลักษณะนี้แหละ เรียกว่า การปฏิบัติตามปรัชญาความคิดเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผู้รู้ทั้งหลายนำมาพูดมาสอนกันขณะนี้ไม่มีโดยสรุป ดังนี้

1. ให้ทุกคน ทุกชุมชนดำเนินชีวิตไปในทางสายกลาง
2. หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ พอดี ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน ผลกระทบทั้งจากภายนอกและภายใน
3. เป้าประสงค์ คือ ให้เกิดความสมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
4. เงื่อนไข โดย 1) จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม 2) ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนมีความเพียร มีสติ และความรอบคอบ 3) จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน

เรื่องการออม

การออมคืออะไร?

การออม คือ การประหยัด การเก็บหอมรอบริบ การถนอม และการสงวน สิ่งที่จะประหยัดหรือเก็บหอมรอบริบ ได้แก่ ทรัพย์สินเงินทอง การออม ในเบื้องต้น เป็นเรื่องของคนคือจุดเริ่มต้นจะเกิดที่คน การออมจะเกิดได้ก็เพราะคนได้รับการศึกษาเรียนรู้ มีครู คือ พ่อแม่ เป็นต้น เป็นผู้แนะนำสั่งสอน ให้ความสำคัญ ความจำเป็น และผลหรือคุณประโยชน์ที่เกิดจากการออม เมื่อโตขึ้นก็คิดได้เอง ทำได้เอง และสอนผู้อื่นต่อไป การออมจึงเป็นเรื่องของการศึกษา การพัฒนาชีวิตของคนลักษณะหนึ่ง คือ การฝึกให้รู้ ให้คิด และให้ทำในสิ่งดีมีประโยชน์

การออมให้คุณประโยชน์แก่เราอย่างไรบ้าง?

กล่าวโดยรวมการออมให้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาชีวิตของเรา ไม่ว่าจะเป็นการออมเงินและออมทรัพยากรอื่น รวมทั้งการออมชีวิต ซึ่งแบ่งได้ ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ เงินเป็นตัวกลางของการแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายปัจจัยทั้งหลาย จึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีพสูงมาก โดยเฉพาะปัจจุบัน การจะมีเงินได้ก็เป็นเรื่องยาก ดังนั้น เมื่อได้มาก็ต้องรู้จักประหยัด รู้จักออม เพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งของปัจจัยในการดำรงชีพต่อไป

2) ด้านสังคม เป็นกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ให้คนคิดถึงกัน เอื้ออาทรต่อกัน เช่น การออมสังฆะลดรายจ่ายวันละ 1 บาท

3) ด้านวัฒนธรรม พฤติกรรมการออม กิจกรรมการออม ผลการออมจัดว่าเป็นวัฒนธรรมสำคัญของชุมชนได้อย่างหนึ่ง ถ้าได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังตลอดไป เพราะเนื้อในของการออม นั้นมีองค์ประกอบของความเป็นวัฒนธรรมครบถ้วน คือ มีทั้งองค์ความรู้ วิธีปฏิบัติ และผลการปฏิบัติที่ชัดเจน ให้ประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกาย ด้านสังคม ด้านใจ และด้านจิตวิญญาณ

4) ด้านการศึกษา กระบวนการการออมเป็นเรื่องของการเรียนรู้ การฝึกตนเอง ต้องรู้หลักคิด หลักการและหลักปฏิบัติ ตลอดถึงผลลัพธ์ที่พึงได้พึงมี เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งด้านความรู้ การคิด การพูด และการทำ

5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม การออมทรัพย์สินหรือทรัพยากรธรรมชาติ เป็นเรื่องใหญ่ยิ่งเท่ากับออมชีวิต เงินทองจะมีความหมายก็เมื่อมีสิ่งนี้ เมื่อไม่มีสิ่งนี้ เงินทองก็หมดความหมาย ■

